

POSTANOWIENIE

20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 20 stycznia 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa E.C., K.C. i K.C.1

przeciwko P. spółce akcyjnej

w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 6 marca 2025 r., I ACa 1801/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powodów po 1800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego P. S.A w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 6 marca 2025 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje

potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

W niniejszej sprawie skarżący powołał się na przesłankę oczywistej zasadności skargi, wskazując na przyjęcie przez Sąd II instancji, że wskazany przez pozwanego w piśmie z 15 stycznia 2025 r. zarzut nieistnienia wierzytelności, podniesiony z uwagi na złożone przez stronę powodową oświadczenie o potrąceniu - stanowi spóźniony zarzut potrącenia reglamentowany przez art. 203¹ § 1 k.p.c., a tym samym zbędna jest ocena jego ważności i skuteczności, podczas gdy pozwany nie podniósł w niniejszej sprawie zarzutu potrącenia - tylko zarzut nieistnienia dochodzonej pozvem wierzytelności, a przedstawienie do potrącenia wierzytelności powoda dochodzonej w postępowaniu sądowym w sposób oczywisty ma wpływ na wynik takiego postępowania, bowiem od oceny skuteczności złożonego oświadczenia o potrąceniu zależeć będzie zasadność dochodzenia wierzytelności w postępowaniu sądowym.

Powołanie się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, podzielanym przez doktrynę, oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka będzie miała miejsce tylko wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły zarzucane uchybienia, jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione

we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania argumenty oczywiście uzasadniają zasadność wniesionego środka prawnego. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec od razu - bez potrzeby głębszej analizy czy przeprowadzenia wnikliwych badań lub dociekań. Innymi słowy, podnoszone uchybienia muszą mieć kwalifikowany charakter i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka - już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. postanowienia SN: z 27 kwietnia 2006 r., I CZ 15/06; z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09; z 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18; z 17 grudnia 2019 r., IV CSK 307/19, z 28 stycznia 2022 r., I CSK 584/22; z 7 czerwca 2023 r., I CSK 742/23; z 20 października 2023 r., I CSK 1673/23).

Podkreślenia wymaga, że przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. obejmuje jedynie uchybienia przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym, które polegają w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym.

Skarżący nie przedstawił przekonujących, widocznych *prima facie*, twierdzeń wykazujących racje podważające rozstrzygnięcie poddane krytyce i zaskarżeniu. Analiza wyroku Sądu Apelacyjnego prowadzi do wniosku, że zarzut potrącenia zgłoszony przez skarżącego został wyczerpująco rozpoznany, a skoro skarżący nie wykazał wymagalności potencjalnej wierzytelności, to musiało to skutkować jego nieuwzględnieniem (zob. postanowienie SN z 13 grudnia 2024 r., I CSK 4426/23).

W realiach niniejszej sprawy spór koncentrował się wokół tego, czy stanowisko pozwanego odwołujące się do złożonego przez stronę powodową oświadczenia o potrąceniu, należało traktować wyłącznie jako zarzut nieistnienia dochodzonej wierzytelności, czy też jako procesowy zarzut potrącenia w rozumieniu art. 203¹ k.p.c. Rozstrzygnięcie tej kwestii wymagało oceny treści pism procesowych, jak również mieściło się w granicach wykładni i subsumpcji

dokonanej przez Sąd Apelacyjny. Nie sposób uznać za oczywiście wadliwe stanowisko Sądu II instancji, który przyjął, że podnoszenie przez stronę skutków potrącenia zmierzało do unicestwienia dochodzonej pozew wierzytelności, a tym samym podlegało reżimowi art. 203¹ k.p.c. Dodatkowo podnoszona przez skarżącego możliwość wystąpienia skutków majątkowych w postaci wzbogacenia jednej ze stron nie przesądza o spełnieniu przesłanki oczywistej zasadności skargi. Ewentualne konsekwencje ekonomiczne rozstrzygnięcia nie mogą zastępować wykazania rażącego i jednoznacznego naruszenia prawa procesowego lub materialnego.

Z powyższych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w zw. § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[SOP]